

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

STANDARD ZANIMANJA

MODELAR/ MODELARKA TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	6
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	11
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	13
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	14
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	15
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA.....	16
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	17
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	18
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	19
4.	OSTALE INFORMACIJE O KVALIFIKACIJI.....	21
5.	REFERENTNI PODACI.....	22

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: MODELAR/ MODELARKA TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA

NIVO: IV1

OPIS ZANIMANJA:

Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda izrađuje konstrukciju osnovnog kroja zadanog modela, modeluje osnovni kroj i umnožava kroj u zadate veličine. Predlaže modnom dizajneru korekcije na dizajnu, u cilju tehničko-tehnološke izvodljivosti izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda ili zadovoljavanja zahtjeva klijenata i u dogovoru sa dizajnerom korekcije primjenjuje u postupku konstrukcije. Pored navedenih poslova, u modnim salonima, po potrebi, kroji tekstil, spaja krojne djelove i obavlja postupke korekcije, završne dorade i kontrole, kao i peglanje, u procesu izrade unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda, koje promoviše i prodaje na tržištu.

KOMPETENCIJE

Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Planira i organizuje sopstveni rad, u skladu sa radnim nalogom
- Priprema radno mjesto, materijal, pribor i opremu za obavljanje poslova, u skladu sa radnim nalogom i standardima struke
- Izrađuje ručno ili kompjuterski konstrukciju osnovnog kroja tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Modeluje ručno ili kompjuterski osnovni kroj tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Gradira krojeve u različite veličine, u skladu sa radnim nalogom
- Prilagođava dizajn - predlaže dizajneru korekcije na dizajnu u cilju tehničko-tehnološke izvodljivosti izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda ili zadovoljavanja zahtjeva klijenata
- Izrađuje unikatne tekstilne i odjevne proizvode, u skladu sa standardima struke
- Promoviše i prodaje izrađene unikatne tekstilne i odjevne proizvode na tržištu
- Vodi poslovnu dokumentaciju, u skladu sa propisanim procedurama
- Rukovodi radom radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda, u skladu sa propisanim nadležnostima i zadatim poslom
- Kontroliše rad radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda, praćenjem sprovođenja propisanih radnih procedura
- Obezbeđuje primjenu standarda i normativa kvaliteta pri obavljanju poslova u domenu svojih nadležnosti
- Obezbeđuje osnovno održavanje pribora i opreme koje koristi u radnom procesu
- Komunicira sa saradnicima i strankama, koristeći pravila poslovne komunikacije
- Obavlja poslove na način da ne ugrožava lično zdravlje i zdravlje saradnika i klijenata
- Primjenjuje zakonske propise iz oblasti zaštite na radu
- Primjenjuje standarde i propise iz oblasti zaštite životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	- Planiranje i organizacija sopstvenog radnog procesa
Priprema posla i radnog mjesta	- Priprema radnog mjesta za početak rada
Operativni poslovi	- Konstrukcija osnovnog kroja zadatog modela - Modelovanje osnovnog kroja zadatog modela - Gradiranje kroja u zadatim veličinama - Prilagođavanje dizajna - predlaganje dizajneru korekcija na dizajnu - Izrada unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda
Komercijalni poslovi	- Prodaja - izrađenih unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda i modnih usluga - Promocija - izrađenih unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda i modnih usluga
Administrativni poslovi	- Vođenje evidencije tokom radnog procesa
Poslovi rukovođenja	- Rukovođenje radom radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda
Nadzor rada	- Kontrola rada radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda
Obezbeđivanje kvaliteta	- Primjenjivanje standarda i normativa kvaliteta
Održavanje i popravke	- Obezbeđivanje osnovnog održavanja alata, pribora i opreme koja se koristi u procesu rada
Komunikacija	- Komunikacija sa saradnicima i strankama
Očuvanje zdravlja i okoline	- Obavljanje poslova na način da ne ugrožava lično zdravlje i zdravlje saradnika i klijenata - Primjena standarda i propisa iz oblasti zaštite životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje i organizacija sopstvenog radnog procesa

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Analizira **radni nalog** u cilju planiranja sopstvenog rada

Elementi radnog naloga: modni crtež, tehnički crtež, opis modela, tehnički opis modela, uzorci materijala, tačna boja ili kombinacija boja, individualne mjere ili veličine, broj komada, navedena pozamanterija (dugmad, rajsferšlusi, trake itd.), faze i proces izrade **tekstilnih i odjevnih proizvoda**

Tekstilni i odjevni proizvodi: odjeća (ženska, muška i dječija), odjevni aksesoar (marame, šeširi, rukavice i sl.), kućni tekstil (zavjese, posteljine, prekrivači i sl.) i slični proizvodi od tekstila, kože i krzna

- Organizuje rad, u skladu sa radnim nalogom

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Planiranje i organizacija rada u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/ radionicama / modnim salonima
- Radni nalog u sektoru tekstilstva

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Priprema radnog mjesta za početak rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Priprema **materijal** za rad u skladu sa zadatkom u radnom nalogu

Materijal: papir, sirovi pamuk, tkanina, krzno, koža, **pozamanterija**, konac i dr.

Pozamanterija: modne trake, dugmad, rajsferšlusi, drikeri, nitne, pertle, aplikacije, zakrpe, kopče, samoljepljiva traka, topjivi konac za porub i sl.

- Priprema **opremu i radni inventar** za rad, u skladu sa zadatkom u radnom nalogu

Oprema i radni inventar: pribor za konstrukciju i modelovanje (cvikator, lenjiri, krivuljari, olovke, makaze i dr.) ili odgovarajuća računarska oprema, razmjernik, alat za krojenje, oprema za izradu tekstilnih i odjevnih proizvoda, sto za konstrukciju, modelovanje i krojenje, krojačke lutke, i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Materijal i oprema za konstrukciju i modelovanje
- Materijali i oprema za izradu tekstilnih i odjevnih proizvoda

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Konstrukcija osnovnog kroja zadatog modela

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Određuje glavne mjere korišćenjem tablice tabelarnih mjera za odabranu veličinu ili uzimanjem mjera sa tijela klijenta
- Određuje pomoćne mjere na osnovu glavnih mjera primjenom odgovarajućih formula
- Izrađuje ručno ili kompjuterski konstrukciju osnovnog kroja na osnovu glavnih i pomoćnih mjera

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Proporcije ljudskog tijela
- Uzimanje mjera
- Odjevne veličine
- Osnove tehničkog crtanja
- Karakteristike materijala
- Sirovinski sastav materijala
- Postupak konstrukcije osnovnog kroja tekstilnih i odjevnih proizvoda

3.3.2. Ključni posao: Modelovanje osnovnog kroja zadatog modela

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Izvodi ručno ili kompjuterski **prilagođavanje konstrukcije** osnovnog kroja i **pomoćnih materijala**, zdatom modelu (izrada šnita)

Prilagođavanje konstrukcije: pozicioniranje ušitaka; dodavanje cvikova, šavova i poruba; korekcija dužine, korekcija širine i sl.

Pomoćni materijali: postave i međupostave

- Koriguje ručno ili kompjuterski nepravilnosti na šnitu na osnovu sašivenog **prototipa** (uzorka)

Prototip: uzorak dobijen krojenjem zdatog materijala, na osnovu izrađenog šnita i spajanjem dobijenih krojnih djelova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove tehničkog crtanja
- Osnovne forme kroja
- Faze izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Postupak krojenja
- Rukovanje šivaćim mašinama
- Karakteristike materijala
- Postupak modelovanja osnovnog kroja i pomoćnih materijala

3.3.3. Ključni posao: Gradiranje kroja u zadatim veličinama

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Gradira – uvećava ili umanjuje krojeve u različite veličine, u skladu sa radnim nalogom, proporcionalnim uvećavanjem ili umanjivanjem kroja
- Pravi jedinstvenu krojnu sliku za sve veličine, uz što veći stepen iskorišćenja materijala, u skladu sa **pravilima za izradu krojne slike**

Pravila za izradu krojne slike određuju: oblik krojnih djelova, širinu materijala, smjer niti osnove i potke kod tkanih materijala, smjer redova i nizova očica kod pletiva itd.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Utrošak materijala
- Odjevne veličine
- Osnove tehničkog crtanja
- Pravila za izradu krojne slike
- Postupak gradiranja tekstilnih i odjevnih proizvoda

3.3.4. Ključni posao: Prilagođavanje dizajna - predlaganje dizajneru korekcija na dizajnu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Analizira izvodljivost izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda, po dizajnu modnog dizajnera, na osnovu raspoloživih tehničko-tehnoloških uslova
- Prilagođava dizajn uz stručni nadzor modnog dizajnera, u cilju tehničko-tehnološke izvodljivosti izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda, u skladu sa osnovnim principima izrade dizajna
- Prilagođava dizajn uz stručni nadzor modnog dizajnera, shodno zahtjevu klijenta, pri izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda, u skladu sa osnovnim principima izrade dizajna
- Odabira materijale adekvatne dizajnerskom rješenju, shodno zahtjevu klijenta, pri izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda, u skladu sa karakteristikama materijala

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnovni principi izrade dizajna
- Istorija odjeće i kostima
- Teorija forme
- Osnovne tehnike crtanja i slikanja
- Materijali (osobine i vrste)
- Estetika odjevanja
- Modni stilovi
- Noviteti u modi i dizajnu

3.3.5. Ključni posao: Izrada unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Izvodi postupke konstrukcije i modelovanja, u skladu sa dizajnom **unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda**
 - Unikatni tekstilni i odjevni proizvodi:** kostimografska odjeća, unikatna odjeća za vjenčanja, unikatna narodna nošnja i dr.
- Izvodi postupke krojenja i obilježavanja, odgovarajućim **alatom**, u zavisnosti od vrste materijala i broja komada tekstilnih i odjevnih proizvoda koji se izrađuju
 - Alat za krojenje i obilježavanje:** krojačke makaze i električne makaze. U slučaju izrade većeg broja komada tekstilnih i odjevnih proizvoda, za krojenje se koriste: vertikalni nož, okrugli nož, višegugaoni nož, bansek i dr., a za postupak obilježavanja, uređaj za obilježavanje zasijeka i cvikova
- Šije, spaja krojne djelove, korišćenjem odgovarajućih **šivaćih mašina**
 - Šivaće mašine** u modnom salonu: šteparica, overlok, endlerica, lberdek, dvoiglovka, laktašica, lajs mašina, pojasara, mašina sa skrivenim ubodom, mašina za šivenje kože, mašina za brušenje kože i sl.
- Izvodi postupak **peglanja** u procesu izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda
 - Peglanje:** međufazno i završno
- Izvodi postupke **korekcije, dorade i ukrašavanja i kontrole** izrađenog proizvoda u cilju ispunjavanja zahtijeva klijenta
 - Korekcija** se vrši nakon probe izrađenog proizvoda na klijentu
 - Dorada i ukrašavanje:** izrada veza, pletenje, kukičanje, heklanje i sl.
 - Vrši **kontrolu:** forme, kvaliteta šavova, kvaliteta sastava, greški na materijalima, postojanja fleka, kvaliteta veza, ušivene etikete, čišćenja konaca, oznake održavanja na etiketama i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Istorija odjeće i kostima
- Modni stilovi
- Materijali - praćenje trendova
- Postupak konstrukcije i modelovanja tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Postupak krojenja
- Rukovanje šivaćim mašinama
- Peglanje u procesu izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Korekcija izrađenih tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Dorada i ukrašavanje tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Kontrola izrađenih tekstilnih i odjevnih proizvoda

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Prodaja - izrađenih unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda i modnih usluga

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Izračunava utrošak materijala, u skladu sa narudžbom klijenta, tj. preuzetim poslom
- Nabavlja materijal, u skladu sa proračunom utroška materijala za preuzeti posao
- Obračunava osnovnu kalkulaciju troškova (cijena koštanja) za preuzeti posao
- Određuje prodajnu cijenu za preuzeti posao

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija poslovanja u modnim salonima: prodaja, nabavka, računovodstvo i finansije

3.4.2. Ključni posao: Promocija – izrađenih unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda i modnih usluga

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- **Prati savremena kretanja na tržištu** unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda i odgovarajućih usluga u cilju veće konkurentnosti i bolje ponude

Praćenje savremenih kretanja na tržištu: čitanje savremene stručne literature i časopisa, praćenje internet portala, posjete modnim sajmovima, revijama, stručnim predavanjima i dr.

- **Reklamira unikatne tekstilne i odjevne proizvode i odgovarajuće usluge** u cilju privlačenja pažnje potencijalnih klijenata

Reklamira unikatne tekstilne i odjevne proizvode i odgovarajuće usluge putem propagandnih aktivnosti (modne revije, oglasi, reklame, katalozi proizvoda i usluga, društvene mreže i dr.)

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Promocija unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda i modnih usluga
- Reklamiranje unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda i modnih usluga
- Modni trendovi

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje evidencije tokom radnog procesa

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Sakuplja **relevantne podatke** u cilju njihove evidencije

Relevantni podaci: evidencija šniteva, evidencija radnih učinaka, propratnice za kontrolu utroška materijala, evidencija stanja na skladištu materijala i izrađenih unikatnih tekstilnih i odjevnih proizvoda u modnom salonu i dr.

- Provjerava tačnost i pouzdanost informacija koje se evidentiraju
- Vodi evidenciju podataka, u skladu sa procedurama u preduzeću

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Poslovna dokumentacija u u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/ radionicama / modnim salonima

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

3.6.1. Ključni posao: Rukovođenje radom radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Organizuje, u okviru propisanih nadležnosti, **rad radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda** u skladu sa postojećim fondom mašina i radnim nalogom

Radnici na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda, radnici koji učestvuju u različitim fazama izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda, a obavljaju poslove, koji su na nižem nivou složenosti (krojač, šivač, radnik na vezu, radnik na štampi, radnik na doradi, kontrolor i dr.)

- Daje u okviru svojih nadležnosti konkretne zadatke, radnicima na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda, u skladu sa njihovim pravima i obavezama, kao i preuzetim poslom
- Daje uputstva radnicima na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda, prilikom obavljanja novih zadataka
- Vrší preraspodjelu radnih zadataka, u okviru svojih nadležnosti, u cilju ispunjavanja rokova za preuzeti posao

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Organizacija rada (rukovođenje i podjela nadležnosti u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/ radionicama / modnim salonima)

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Kontrola rada radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Kontroliše radni učinak radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Kontroliše sprovođenje radnih procedura, od strane radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Izvještava pretpostavljene o realizaciji zadataka iz svoje nadležnosti
- Traži **podršku** od pretpostavljenih, u cilju završetka preuzetog posla, povjerenog timu radnika

Podrška u pogledu: snabdijevanja potrebnim materijalom, obezbjeđivanja optimalne funkcionalnosti opreme, rješavanja konflikata i dr.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Standardi rada u sektoru tekstilstva
- Radne procedure u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/ radionicama / modnim salonima

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Primjenjivanje standarda i normativa kvaliteta

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Primjenjuje **standarde i normative** iz sektora tekstilstva tokom obavljanja sopstvenog posla
- Kontrolira primjenu **standarda i normativa** iz sektora tekstilstva od strane radnika na izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda

Standardi: standardi mjera, standardi kvaliteta materijala, standardi izrade odjeće i dr.

Normativi: interni normativi, normativi izrade odjeće i dr.

- Predlaže korektivne mjere u cilju obezbjeđenja kvaliteta
- Upotrebljava materijale koji zadovoljavaju standarde kvaliteta – certifikate kvaliteta

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Standardi kvaliteta u sektoru tekstilstva (međunarodni i domaći)
- Opšti i interni normativi u sektoru tekstilstva
- Radne procedure u skladu sa propisima iz oblasti kvaliteta

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Obezbeđivanje osnovnog održavanja alata, pribora i opreme koja se koristi u procesu rada

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Provjerava ispravnost **alata, pribora i opreme**

Alat, pribor i oprema: pribor za ručnu konstrukciju i modelovanje (cvik makaze, lenjiri, krivuljari, olovke, makaze i dr.) ili odgovarajuća računarska oprema, alat za krojenje i cvikovanje, oprema za izradu tekstilnih i odjevnih predmeta i dr.

- Obavještava nadležene osobe o neispravnosti alata, pribora i opreme za izradu tekstilnih i odjevnih proizvoda

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Alati i oprema u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/ radionicama / modnim salonima
- Radne procedure u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/ radionicama / modnim salonima

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Komunikacija sa saradnicima i strankama

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Komunicira sa **saradnicima** i klijentima, u skladu sa bontonom i pravilima struke

Saradnici: dizajner, krojač, šivač, radnik na vezu, radnik na štampi, radnik na doradi, kontrolor i dr.

- Komunicira sa klijentima u cilju pružanja usluge modnog savjetovanja
- Vodi poslovnu komunikaciju sa saradnicima i strankama

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Bonton
- Stručna terminologija
- Modno savjetovanje
- Poslovna komunikacija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Obavljanje poslova na način da ne ugrožava lično zdravlje i zdravlje saradnika i klijenata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Primjenjuje mjere zaštite na radu
- Primjenjuje adekvatnu zaštitnu opremu u procesu rada
- Koristi bezbjedne materijale po zdravlje ljudi i okoline
- Postupa po propisanim procedurama u hitnim slučajevima u slučaju **nezgode** ili rizika od nezgode
Nezgode: povrede pri rezanju, šivenju, peglanju, upravljanju šivaćim mašinama i sl.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita na radu u sektoru tekstilstva
- Zaštitna oprema u sektoru tekstilstva
- Ekološki materijali

3.11.2. Ključni posao: Primijena standarda i propisa iz oblasti zaštite životne sredine

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda:

- Zbrinjava otpad nastao tokom radnog procesa po procedurama, u skladu sa odgovarajućim propisima iz oblasti zaštite životne sredine
- Primjenjuje propise iz oblasti zaštite životne sredine, postupajući u skladu sa odgovarajućim procedurama

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radne procedure u skladu sa propisima iz oblasti zaštite životne sredine
- Ekološko zbrinjavanje otpadnog materijala u sektoru tekstilstva

4. OSTALE INFORMACIJE O KVALIFIKACIJI

Sektor i podsektor prema NOK-u	Usluge
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	7532 Modelari odjeće i srodna zanimanja
Tipično radno okruženje i uslovi rada	Modelar za tekstilne i odjevne proizvode radi u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima, radionicama, modnim salonima i sl. U zavisnosti od konkretnih zaduženja, posao može obavljati u zatvorenoj radionici ili u proizvodnom pogonu, pri dnevnoj ili vještačkoj rasvjeti, gdje može postojati buka šivaćih mašina, prašina, para pri peglanju odjeće i sl. Iz navedenih razloga u pogonima većih kapaciteta, preporučljivo je nošenje zaštitne odjeće.
Srodna zanimanja	Krojač, Krznar, Šeširdžija, Šivač, Vezilja i srodna zanimanja, Rukovalac mašinama za šivenje u industriji
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Modelar/ Modelarka tekstilnih i odjevnih proizvoda

Kod dokumenta: SZ-120041-MTOP

Datum usvajanja dokumenta: 20. decembar 2016. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: X sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Stojan Kralj, tekstilni inženjer, d.o.o. „Simtex“ Danilovgrad
2. Marina Banović, modni dizajner, d.o.o. „Marina Banović – Atelier“ Podgorica
3. Nataša Čalić, konfektionar tekstila, d.o.o. „Dress press“ Podgorica
4. mr Tijana Todorović, modni dizajner i kostimograf, UDG - Fakultet za dizajn i multimediju Podgorica
5. Marija Stanković, diplomirani inženjer tehnologije – dizajn i projektovanje tekstilnih proizvoda, JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“ Podgorica
6. Danijela Stjepčević-Laušević, akademski grafičar, JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“ Podgorica

Koordinatori:

Jadranka Radunović, diplomirani inženjer hemijske tehnologije, Centar za stručno obrazovanje

Jelena Knežević, diplomirani psiholog, Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Dokument je urađen uz podršku IPA Projekta „Modernizacija obrazovnih programa u stručnom obrazovanju“